आरोग्यबलसम्पन्नो जीवेत् वर्षशतं तदा। एतत् दृष्टं प्रसादात्तु मया व्यासस्य धीमतः।
मोहादेतौ न जानन्ति नरनारायणावृषी। तव पुत्त्रा दुरात्मानः सर्व्वे मन्युवशानुगाः।
प्राप्तकालमिदं वाक्यं कालपाशेन गुण्ठिताः। द्वैपायनो नारदश्च कण्वो रामस्तथा नरः।
अवारयंस्तव सुतं न चासौ तत् गृहीतवान्। यत्र धर्म्मो द्युतिः कान्तिर्यत्र ह्रीः श्रीस्तथा मतिः। ८२०
यतो धर्म्मस्ततः कृष्णो यतः कृष्णस्ततो जयः।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भगवद्गीतापर्व्वणि दुर्गास्तोत्रे त्रयोविंशोऽध्यायः ॥ २३ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ केषां प्रहृष्टास्तत्राग्रे योधा युध्यन्ति सञ्जय। उद्यमनसः के वा के वा दीना विचेतसः।
के पूर्व्वं प्राहरंस्तत्र युद्धे हृदयकम्पनं। मामकाः पाण्डवेयाश्च तन्ममाचक्ष्व सञ्जय।
कस्य सेनासमुदये गन्धमाल्यसमुद्भवः। वाचः प्रदक्षिणाश्चैव योधानामतिगर्जतां।
॥ सञ्जय उवाच ॥ उभयोः सेनयोस्तत्र योधा जहृषिरे तदा। स्रजः समाः सुगन्धानामुभयत्र समुद्भवः। ८२५
संहतानामनीकानि व्यूढानां भरतर्षभ। संसर्गात् समुदीर्णानां विमर्दः सुमहानभूत्।
वादित्रशब्दस्तुमुलः शङ्खभेरीविमिश्रितः। शूराणां रणशूराणां गर्जतामितरेतरं।
उभयोः सेनयोराजन् महाव्यतिकरोऽभवत्। अन्योऽन्यं वीक्ष्यमाणानां योधानां भरतर्षभ।
कुञ्जराणाञ्च नदतां सैन्यानां च प्रहृष्यतां।
इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्व्वणि भगवद्गीतापर्व्वणि धृतराष्ट्रसञ्जयसंवादे चतुर्विंशोऽध्यायः ॥ २४ ॥
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ धर्म्मक्षेत्रे कुरुक्षेत्रे समवेता युयुत्सवः। मामकाः पाण्डवाश्चैव किमकुर्व्वत सञ्जय। ८३०
॥ सञ्जय उवाच ॥ दृष्ट्वा तु पाण्डवानीकं व्यूढं दुर्य्योधनस्तदा। आचार्य्यमुपसङ्गम्य राजा वचनमब्रवीत्।
पश्यैतां पाण्डुपुत्त्राणामाचार्य्य महतीञ्चमूं। व्यूढां द्रुपदपुत्त्रेण तव शिष्येण धीमता।
अत्र शूरा महेष्वासा भीमार्ज्जुनसमा युधि। युयुधानो विराटश्च द्रुपदश्च महारथः।
धृष्टकेतुश्चेकितानः काशिराजश्च वीर्य्यवान्। पुरुजित् कुन्तिभोजश्च शैब्यश्च नरपुङ्गवः।
युधामन्युश्च विक्रान्त उत्तमौजाश्च वीर्य्यवान्। सौभद्रो द्रौपदेयाश्च सर्व्व एव महारथाः। ८३५
अस्माकन्तु विशिष्टा ये तान्निबोध द्विजोत्तम। नायका मम सैन्यस्य संज्ञार्थं तान्ब्रवीमि ते।
भवान् भीष्मश्च कर्णश्च कृपश्च समितिञ्जयः। अश्वत्थामा विकर्णश्च सौमदत्तिर्ज्जयद्रथः।
अन्ये च बहवः शूरा मदर्थे त्यक्तजीविताः। नानाशस्त्रप्रहरणाः सर्व्वे युद्धविशारदाः।
अपर्य्याप्तं तदस्माकं बलं भीष्माभिरक्षितं। पर्य्याप्तं त्विदमेतेषां बलं भीमाभिरक्षितं।
अयनेषु तु सर्व्वेषु यथाभागमवस्थिताः। भीष्ममेवाभिरक्षन्तु भवन्तः सर्व्व एव हि। ८४०
तस्य सञ्जनयन् हर्षं कुरुवृद्धः पितामहः। सिंहनादं विनद्योच्चैः शङ्खं दध्मौ प्रतापवान्।
ततः शङ्खाश्च भेर्य्यश्च पणवानकगोमुखाः। सहसैवाभ्यहन्यन्त स शब्दस्तुमुलोऽभवत्।
ततः श्वेतैर्हयैर्युक्ते महति स्यन्दने स्थितौ। माधवः पाण्डवश्चैव दिव्यौ शङ्खौ प्रदध्मतुः।
पाञ्चजन्यं हृषीकेशो देवदत्तं धनञ्जयः। पौण्ड्रं दध्मौ महाशङ्खं भीमकर्म्मा वृकोदरः।